

Suvestinė redakcija nuo 2016-04-27 iki 2018-04-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [74-1768](#), i. k. 0961010ISTA00I-1452

Nauja redakcija nuo 2006-10-30:

Nr. [X-717](#), 2006-06-22, Žin. 2006, Nr. 77-2966 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-717

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
METROLOGIJOS
Į S T A T Y M A S**

1996 m. liepos 9 d. Nr. I-1452
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja matavimo vienetų, metrologinį laidavimą ir reguliavimą, matavimo priemonių tiekimą rinkai ir jų naudojimą, teisinę metrologinę priežiūrą, fizinių ir juridinių asmenų teises ir pareigas su matavimais susijusiose veiklos srityse.

2. Šis įstatymas taip pat nustato fasuotoms prekėms ir matavimo indams taikomus reikalavimus bei jų teisinę metrologinę priežiūrą.

3. Šis įstatymas yra taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, taip pat organizacijų, įsisteigusių Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse, filialams Lietuvos Respublikoje (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

4. Šis įstatymas yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytą šio įstatymo priede, nuostatomis.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Akreditavimas** – kaip apibrėžta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

2. **Atitikties kontrolės įstaiga** (toliau – **kontrolės įstaiga**) – kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatyme.

3. **Faktinis produkto kiekis** – fasuoto produkto kiekis.

4. **Fasuota prekė** – pirkėjui nematant sufasuotas produktas, kurio kiekio negalima pakeisti neatidarius ar nepakeitus fasuotės.

5. **Kalibravimo liudijimas** – dokumentas, patvirtinantis matavimo sietį.

6. **Matavimo indas** – indas, turintis tūrio žymą arba užrašą.

7. **Matavimo metodas** – tam tikrų aprašytų ir matavimo metu atliekamų veiksmų loginė seka.

8. **Matavimo priemonė** – įrankis, prietaisas, sistema, skirti matuoti savarankiškai arba kartu su kitais papildomais įtaisais.

9. **Matavimo priemonės kalibravimas** – visuma veiksmų, kuriais nurodytomis sąlygomis nustatomas kalibruojamos matavimo priemonės ar matavimo sistemos rodomų dydžių verčių

sutapimas arba skirtumas, palyginti su darbinio etalono arba etaloninės matavimo priemonės rodiniais vertėmis.

10. **Matavimo priemonės patikra** – kitokia negu matavimo priemonės tipo patvirtinimo procedūra, kuri apima tyrimą bei ženklimą ir (arba) patikros sertifikato išdavimą ir kuria konstatuojama bei patvirtinama, kad matavimo priemonė atitinka teisės aktų reikalavimus. Patikros rūšys yra šios:

1) **atrankinė patikra** – vienaarūšių matavimo priemonių partijos patikra, pagrįsta tam tikro statistiškai tinkamo ir atsitiktinai iš identifikuotos partijos paimtų pavyzdžių skaičiaus tyrimo rezultatais;

2) **neeilinė patikra** – naudojamų matavimo priemonių patikra anksčiau nustatyto termino;

3) **periodinė patikra** – naudojamos matavimo priemonės patikra laikantis nustatytų terminų;

4) **pirminė patikra** – pagamintos ar sutaisytos matavimo priemonės pirmoji patikra.

11. *Neteko galios nuo 2016-04-27*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

12. **Matavimo priemonės tipas** – tos pačios paskirties ir vienodos konstrukcijos matavimo priemonės, kurių veikimas pagrįstas tuo pačiu principu.

13. **Matavimo priemonės tipo įvertinimas** – sistemiškas vieno ar kelių matavimo priemonių identifikuoto tipo arba modelio pavyzdžių parametrų tyrimas ir bandymas bei lyginimas su dokumentų reikalavimais siekiant nustatyti, ar tas tipas gali būti patvirtintas.

14. **Matavimo priemonės tipo patvirtinimas** – procedūra, kurios metu valstybės įgaliota institucija nustato ir patvirtina, kad matavimo priemonės tipas atitinka nustatytus reikalavimus.

15. **Matavimo sietis** – matavimo rezultatų verčių ryšys su matavimo vieneto etalono vertėmis, nustatytas nenutrūkstamuoju lyginamuoju metodu.

16. **Matavimo sieties schema** – etaloninių vienetų verčių perdavimo matavimo priemonėms grandinė, kurioje nurodyta vieneto verčių perdavimo ir neapibrėžčių palyginimo seka.

17. **Matavimo sistema** – kartu sujungtų matavimo priemonių ir kitokių įrenginių grupė tam tikriems matavimams atlikti.

18. **Matavimo vienetas** – susitarimu apibrėžtas ir priimtas atskirasis dydis, su kuriuo lyginami kiti vienaarūšiai dydžiai, norint juos kiekybiškai išreikšti šio dydžio atžvilgiu.

19. **Matavimo vieneto etalonas** – matavimo priemonė, matavimo sistema ar sertifikuotoji pamatinė medžiaga, skirtos dydžio vieneto vienai ar kelioms jo vertėms atkurti, išsaugoti ir perduoti kitiems etalonams arba matavimo priemonėms.

20. **Metrologija** – matavimo mokslas. Metrologija apima visus teorinius ir praktinius matavimo aspektus, nesvarbu, kokia yra matavimų neapibrėžtis ir kurioje mokslo ar technikos srityje atliekami matavimai.

21. **Metrologinis laidavimas** – visuma teisės aktų, reglamentų, techninių priemonių ir privalomųjų veiksmų, taikomų matavimo rezultatų patikimumui metrologijoje laiduoti.

22. **Metrologinis patvirtinimas** – visuma veiksmų, apimančių kalibravimą ir patikrą, taip pat derinimą, taisymą, pakartotinį kalibravimą ir neeilinę patikrą, įskaitant plombavimą ir ženklimą, skirtų nustatyti matavimo priemonės metrologinių ir techninių charakteristikų ir jos paskirties bei naudojimo reikalavimų atitiktį.

23. **Nacionalinis metrologijos institutas** – valstybinių etalonų laboratorija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota atstovauti Lietuvos Respublikai pagal valstybės prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus metrologijos srityje.

24. **Pamatinis matavimo vieneto etalonas** – etalonas, paprastai turintis geriausių metrologinių savybių toje vietovėje, vietoje ar toje organizacijoje, kurioje matuojama.

25. **Paskelbtoji įstaiga** – įstaiga, kuriai pavedama įvertinti matavimo priemonės atitiktį tai priemonei taikomo techninio reglamento reikalavimams ir apie kurią pranešama Europos Komisijai, kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms ir Europos ekonominės erdvės valstybėms.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

26. **Paskirtoji įstaiga** – bandymų, kalibravimo ar patikros laboratorija, sertifikavimo ar kontrolės įstaiga, kurią ministerija paskiria atlikti matavimo priemonių patikrą ir (arba) produkto kiekio pakuotėje ir matavimo indų tūrio patikrinimus.

27. **Pateikimas rinkai** – veiksmas, kai matavimo priemonė, fasuota prekė arba matavimo indas pirmą kartą tampa prieinamas Europos Sąjungos rinkoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

28. **Patikros sertifikatas** – dokumentas, patvirtinantis, kad matavimo priemonės patikros rezultatas patenkinamas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

29. **Rinkos priežiūra** – rinkai tiekiamų ar saugomų prieš tiekiant rinkai teisei metrologijai priskirtų matavimo priemonių, fasuotų prekių ir matavimo indų teisinės metrologijos reikalavimų atitikties kontrolė, apimanti veiksmus, neleidžiančius šių reikalavimų neatitinkančioms matavimo priemonėms, fasuotoms prekėms ir matavimo indams patekti į rinką.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

30. **Sertifikuotoji pamatinė medžiaga** – turinti sertifikatą pamatinė medžiaga, kurios vienos ar daugiau savybių vertės yra patvirtintos naudojant procedūrą, kuri sieties principu tiksliai realizuoja matavimo vienetą, kuriuo išreiškiamos tos vertės, ir kiekviena patvirtintoji vertė turi neapibrėžtį su pasirinktu pasiklovimo lygmeniu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

31. **Techninis reglamentas** – įgalios institucijos parengta ir patvirtinta techninė specifikacija, kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ir *de facto* parduodant ar naudojant gaminį, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų teikėjo verslą Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

32. **Teisinė metrologija** – su matavimais, matavimo vienetais, matavimo priemonėmis, matavimo indais ir metodais susijusi metrologijos sritis, kurios veiklą reglamentuoja įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyti reikalavimai ir vykdo kompetentingos institucijos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

33. **Teisinė metrologinė priežiūra** – teisinio metrologinio reglamentavimo objektų, tai yra matavimo priemonių, prekių kiekio, taip pat ir esančio fasuotėse, matavimo indų teisinės metrologijos reikalavimų atitikties kontrolė, jų gamintojų, pardavėjų ir naudotojų kontrolė, ar jie laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų, ir su tuo susijusi rinkos priežiūra. Teisinė metrologinė priežiūra apima kiekio, nurodyto ant fasuočių, kontrolę.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

34. **Teisinis metrologinis reglamentavimas** – valdymo ir kontrolės veiksmų visuma siekiant teisingų matavimų rezultatų.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

35. **Tiekimas rinkai** – matavimo priemonės, fasuotos prekės arba matavimo indo, skirtų platinti ar naudoti rinkoje, tiekimas vykdant ūkinę komercinę veiklą už atlygį arba be jo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

36. **Valstybinis matavimo vieneto etalonas** (toliau – **valstybinis etalonas**) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pripažintas etalonas, naudojamas valstybėje kaip pagrindinis, priskiriant tam tikro dydžio vertes kitiems etalonams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

37. **Vardinis produkto kiekis** – produkto kiekis, kuris privalo būti fasuotėje pagal fasuotės užrašą arba žymėjimą, arba pagal jos dokumentus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

ANTRASIS SKIRSNIS

MATAVIMO VIENETAI, JŲ ATKŪRIMAS IR PERDAVIMAS

3 straipsnis. Matavimo vienetai

1. Lietuvos Respublikoje naudojami Tarptautinės vienetų sistemos (SI) pagrindiniai ir jų išvestiniai, kartotiniai bei daliniai matavimo vienetai.

2. Leidžiama naudoti nesisteminčius matavimo vienetus, kuriuos patvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Eksportui į trečiąsias šalis ir išvežimui į Europos Sąjungos valstybes nares gaminamos produkcijos metrologinės charakteristikos ir techniniai parametrai gali būti išreikšti užsakovo nurodytais nesisteminiais vienetais.

4. Matavimo vienetų pavadinimai, simboliai ir jų rašymo tvarka turi atitikti tarptautinių standartų, perimtų kaip Lietuvos standartai, reikalavimus.

4 straipsnis. Matavimo vienetų verčių atkūrimas ir perdavimas

Matavimo vienetų vertės atkuriamos naudojant etalonus ir perduodamos kitoms matavimo priemonėms pagal matavimų sieties schemas.

5 straipsnis. Matavimų sietis

1. Matavimo rezultatai turi būti nenutrūkstanta matavimų sieties grandine susieti su etalonų teikiamomis vertėmis.

2. Matavimo priemonių sietis laiduojama kalibravimu, naudojant kalibruotus etalonus. Teisinėje metrologijoje matavimų sietis laiduojama matavimo priemonių patikra, matuojant kalibruotų etalonų perduodamas matavimo vieneto vertes.

3. Valstybinių etalonų sietis laiduojama jų palyginimu su atitinkamo lygmens etalonais arba kalibravimu. Pamatinių etalonų sietis laiduojama kalibravimu. Pamatinius etalonus įsigyja, išlaiko ir saugo ūkio subjektai, užtikrindami jų laiku atliekamą kalibravimą ir saugojimo bei naudojimo

sąlygas, atitinkančias etalonų techninių dokumentų reikalavimus.

4. Cheminių matavimų sistis laiduojama naudojant sertifikuotąsias pamatines medžiagas ir taikant patvirtintus metodus. Sertifikuotąsias pamatines medžiagas įsigyja, išlaiko ir saugo ūkio subjektai, užtikrindami jų naudojimo ir galiojimo sąlygas, atitinkančias medžiagų techninių dokumentų reikalavimus.

6 straipsnis. Matavimo vienetų etalonai

1. Matavimo vienetų valstybiniai etalonai kuriami arba įsigijami atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos poreikius ir yra valstybės nuosavybė.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina valstybinių etalonų sąrašą, valstybinius etalonus, nustato valstybinių etalonų tvirtinimo, saugojimo ir naudojimo tvarką, paskiria valstybinių etalonų laboratorijas ir Nacionalinį metrologijos institutą. Valstybinių etalonų laboratorijos įgaliojamos kurti, saugoti, naudoti ir tobulinti valstybinius etalonus, laiduoti jų sietį su kitų valstybių matavimo vienetų valstybiniais etalonais ir užtikrinti matavimo vienetų verčių perdavimą Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

3. Valstybinis etalonas turi būti tiriamas ir tobulinamas siekiant laiduoti reikiamą atkuriamos matavimo vieneto vertės tikslumą, jos išsaugojimą ir perdavimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

TREČIASIS SKIRSNIS METROLOGINIS LAIDAVIMAS

7 straipsnis. Metrologinio laidavimo uždaviniai

Metrologinio laidavimo uždaviniai:

1) apsaugoti fizinius ir juridinius asmenis nuo neteisingo matavimo pasekmių;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

2) šalinti laisvo prekių judėjimo kliūtis, susijusias su matavimo priemonių gamyba ir prekyba bei matavimo vienetų naudojimu;

3) taikyti veiksmingą matavimo priemonių naudojimo ir prekių kiekio kontrolę;

4) sudaryti palankias sąlygas ekonomikos plėtrai;

5) skatinti ūkio, mokslo ir aukštųjų technologijų plėtrą;

6) siekti Lietuvos Respublikoje atliekamų matavimų rezultatų ir metrologinio laidavimo tarptautinio pripažinimo.

8 straipsnis. Metrologinio laidavimo sistemos subjektai

Metrologinio laidavimo sistemą sudaro:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

2) Ministerija, kurios ministras atsakingas už metrologijos valdymo sritį (toliau – Ministerija);

3) Lietuvos metrologijos inspekcija prie ministerijos (toliau – Inspekcija);

4) Nacionalinis metrologijos institutas;

5) matavimo vienetų valstybinių etalonų bei etaloninių matavimo metodų ir priemonių cheminių matavimų valstybinės laboratorijos, skiriamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

6) kalibravimo, bandymų ir patikros laboratorijos, kontrolės ar sertifikavimo įstaigos, veikiančios Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Jos gali būti

skiriamos ir (arba) skelbiamos atitikties įvertinimams atlikti atitinkamose teisinio metrologinio reglamentavimo srityse.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

9 straipsnis. Metrologinio laidavimo sistemos subjektų pagrindinės funkcijos

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato valstybės metrologinio laidavimo politikos principus ir atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

2. Ministerija:

1) formuoja metrologinio laidavimo politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;

2) atlieka teisinį metrologinį reglamentavimą ir užtikrina metrologinį laidavimą Lietuvos Respublikoje;

3) keičiasi informacija su kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis matavimo priemonių patikros ir paskelbtųjų įstaigų veiklos klausimais;

4) atlieka Nacionalinio metrologijos instituto ir valstybinių etalonų laboratorijų funkcijų, vykdomų metrologijos srityje, priežiūrą;

5) atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro valdytojo funkcijas.

3. Inspekcija atlieka teisinę metrologinę priežiūrą, atlieka Lietuvos matavimo priemonių valstybės registro tvarkytojo funkcijas, su teisiniu metrologiniu reglamentavimu susijusių teisės aktų nustatytais atvejais teikia informaciją Europos Komisijai ir kitų valstybių narių įgaliotoms institucijoms apie priemones, taikomas uždraudžiant naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemones, fasuotas prekes ar matavimo indus, ir tokių sprendimų priežastis, atlieka paskirtųjų įstaigų priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

4. Nacionalinis metrologijos institutas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu atstovauja Lietuvai pagal valstybės priimtus tarptautinius išipareigojimus metrologijos srityje, kuria, saugo, naudoja ir tobulina bent vieną valstybinį etaloną, atlieka metrologinius tyrimus, laiduoja matavimo sietį valstybėje ir tarptautiniu mastu atitinkamose matavimų srityse, dalyvauja tarptautinių metrologijos organizacijų veikloje.

5. Matavimo vienetų valstybinių etalonų ar etaloninių matavimo metodų ir priemonių cheminių matavimų valstybinės laboratorijos kuria, saugo, naudoja ir tobulina valstybinius etalonus, laiduoja matavimo sietį valstybėje ir tarptautiniu mastu atitinkamose matavimų srityse ir dalyvauja tarptautinių metrologijos organizacijų veikloje.

6. Kalibravimo laboratorija kalibruoja pamatinius ir žemesnio lygmens etalonus ir (arba) matavimo priemones ir išduoda kalibravimo liudijimus.

7. Bandymų laboratorija atlieka bandymus ir išduoda atliktų bandymų rezultatų protokolus.

8. Patikros laboratorija atlieka matavimo priemonių patikrą, ženklina jas atitiktį patvirtinančiais ženklais ir (arba) išduoda patikros sertifikatus.

9. Kontrolės įstaiga atlieka atitikties įvertinimą ir priima sprendimą, pagrįstą atitinkamų matavimų, bandymų ar lyginimų su etalonu rezultatais, ir išduoda kontrolės ataskaitas ir (arba) kontrolės sertifikatus.

10. Sertifikavimo įstaiga sertifikuoja matavimo priemones ir išduoda atitikties sertifikatus bei vykdo kitą teisės aktuose ir (arba) standartuose nustatytą veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

10 straipsnis. Paskirtųjų ir paskelbtųjų įstaigų funkcijos ir jų skyrimas

1. Paskirtoji įstaiga atlieka matavimo priemonių patikrą ir (arba) produkto kiekio pakuotėje ir matavimo indų tūrio patikrinimus, pritvirtina atitinkamus ženklus ir (arba) išduoda atitiktį patvirtinančius dokumentus.

2. Paskirtųjų įstaigų kompetencija turi atitikti teisės aktų ir (arba) standartų nustatytus reikalavimus. Patikros laboratorijos turi atitikti bandymų laboratorijai ar kontrolės įstaigai nustatytus reikalavimus.

3. Paskelbtoji įstaiga atlieka atitikties įvertinimą pagal matavimo priemonių techninius reglamentus.

4. Paskelbtosios įstaigos paskiriamos ir skelbiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Paskirtosios ar paskelbtosios įstaigos kompetencija ir nešališkumas turi būti įvertinti jas akredituojant arba kitais motyvuotais būdais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

KETVIRTASIS SKIRSNIS

MATAVIMO PRIEMONĖMS, FASUOTOMS PREKĖMS IR MATAVIMO INDAMS

TAIKOMI REIKALAVIMAI

11 straipsnis. Matavimo priemonėms taikomi bendrieji reikalavimai

1. Matavimo priemonės, naudojamos dydžiams ir dydžių santykiams matuoti, matavimų rezultatus turi rodyti Lietuvos Respublikoje naudojamais matavimo vienetais.

2. Pagamintos ar pataisytos matavimo priemonės turi atitikti teisės aktų ir (arba) gamintojo techninių dokumentų nustatytus reikalavimus.

3. Matavimo priemonės ir jų programinė įranga turi būti apsaugotos nuo rodmenų klastojimo.

12 straipsnis. Matavimo priemonių tiekimas rinkai, pateikimas rinkai ir naudojimo pradžia

1. Naudoti teisinėje metrologijoje skirtos rinkai tiekiamos matavimo priemonės turi turėti techninių reglamentų arba su matavimo priemonių teisiniu metrologiniu reglamentavimu susijusių teisės aktų nustatytus žymenis ir (arba) ženklus, ir (arba) reikiamus liudijimus (sertifikatus), įrodančius atliktą techniniuose reglamentuose arba su matavimo priemonių teisiniu metrologiniu reglamentavimu susijusiuose teisės aktuose nurodytą metrologinį patvirtinimą. Kai matavimo priemonė yra per maža arba per jautri, kad ant jos galėtų būti pritvirtinti žymenys ir (arba) ženklai, jie turi būti pateikti ant matavimo priemonės pakuotės, jei ši yra, ir prie matavimo priemonės pridedamuose dokumentuose.

2. Matavimo priemonių, patenkančių į techninių reglamentų taikymo sritį, pateikimo rinkai ir pradėjimo naudoti sąlygos nustatomos techniniuose reglamentuose.

3. Ministras, atsakingas už metrologijos valdymo sritį, tvirtina matavimo priemonių, nepatenkančių į techninių reglamentų taikymo sritį, pateikimo rinkai ir pradėjimo naudoti taisykles, taip pat ne Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Europos ekonominės erdvės valstybėse išduotų matavimo priemonių sertifikatų ir žymenų ir (arba) ženklų pripažinimo taisykles.

4. Techninių reglamentų arba su matavimo priemonių teisiniu metrologiniu reglamentavimu susijusių teisės aktų reikalavimų neatitinkančios matavimo priemonės gali būti rodomos prekybos mugėse, parodose, pristatymuose, jeigu yra matomas ženklas, kuriame aiškiai pažymėta jų neatitiktis nustatytiems reikalavimams ir tai, kad jos negali būti pateiktos rinkai ir pradėtos naudoti tol, kol nebus patvirtinta jų atitiktis techninių reglamentų arba su matavimo priemonių teisiniu metrologiniu reglamentavimu susijusių teisės aktų reikalavimams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

13 straipsnis. Matavimo priemonių naudojimas

1. Matavimo priemonė turi būti naudojama laikantis gamintojo parengtų naudojimo instrukcijų ir techninio aptarnavimo reikalavimų. Dokumentai turi būti pateikti lietuvių kalba.

2. Teisinėje metrologijoje gamintojo apibrėžtas matavimo priemonių normines veikimo sąlygas užtikrina asmuo, teisiškai paskirtas matavimo priemonę įrengti taip, kad matavimo priemonė tiksliai atliktų savo paskirtį.

3. Matavimo priemonės, neturinčios atitikties metrologiniams reikalavimams įvertinimo, gali būti naudojamos tik asmeniniams tikslams ir teisinei metrologijai nepriskirtose veiklos srityse. Pirkėjų pageidavimu pardavėjas tokias matavimo priemones turi parduoti kalibruotas.

14 straipsnis. Reikalavimai prekių kiekiui ir matavimo indų tūriui

1. Prekėms, kurios parduodant yra sveriamos, skaičiuojamos arba dozuojamos, taip pat prekėms, kurios parduoti tiekiamos fasuotos ir kurių produkto kiekis yra nurodytas etiketėse arba ant fasuotės, taikomi teisinės metrologijos reikalavimai.

2. Fasutos prekės gali būti gaminamos, importuojamos arba parduodamos, perduodamos, saugomos su faktiniu produkto kiekiu, kuris turi atitikti vardinį produkto kiekį su leidžiamu nuokrypiu.

3. Indai, skirti gėrimams ir kitiems skysčiams supilti bei matuoti, gali būti naudojami, realizuojami ir laikomi parengti, jeigu jie turi vardinio tūrio užrašus arba ženklus bei žymą, iš kurios gali būti atpažintas gamintojas.

4. Fasuočių ir indų vardinių kiekių vertės, jų ženklinimo būdą ir tvarką, reikalavimus produkto faktinio kiekio tikslumui ir kitus reikalavimus fasuotoms prekėms bei matavimo indams nustato techniniai reglamentai.

PENKTASIS SKIRSNIS TEISINIS METROLOGINIS REGLAMENTAVIMAS

15 straipsnis. Teisinio metrologinio reglamentavimo sritys

1. Teisinis metrologinis reglamentavimas taikomas matavimo priemonėms, kurios naudojamos:

1) nustatant prekių, energijos, paslaugų kiekį ir vertę tiesioginio pardavimo sandoriuose tarp pirkėjo ir pardavėjo bei atsiskaitant už suteiktas paslaugas ir prekes, kai nuo jų kiekio matavimo priklauso kaina;

2) matavimams, kai nuo jų rezultatų priklauso baudos ar žalos atlyginimo dydis;

3) sveikatos apsaugos, veterinarijos, aplinkosaugos ir darbų saugos srityse;

4) banko, mokesčių, muitinės ir pašto operacijoms;

5) atliekant matavimus teisėsaugos bei valstybės valdymo ir priežiūros institucijų pavedimu.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

2. Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių grupių sąrašą tvirtina ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

16 straipsnis. Teisinio metrologinio reglamentavimo objektai

1. Teisinio metrologinio reglamentavimo objektai yra:

1) matavimo priemonės, priskirtos teisinei metrologijai;

2) prekių kiekis, taip pat ir esantis fasuotėse, matavimo indų tūris.

2. Teisinio metrologinio reglamentavimo objektais taip pat gali būti matavimo metodai, jeigu tai nustato techniniai reglamentai ar kiti teisės aktai.

17 straipsnis. Matavimo priemonių teisinis metrologinis patvirtinimas

1. Matavimo priemonių teisinį metrologinį patvirtinimą sudaro:

- 1) matavimo priemonės tipo įvertinimas ir patvirtinimas;
- 2) matavimo priemonės patikra (pirminė, periodinė, neeilinė, atrankinė);
- 3) kiti veiksmai, numatyti techniniuose reglamentuose ir kituose teisės aktuose.

2. Juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie patiekia rinkai, įrengia bei naudoja matavimo priemones, kurios yra teisinio metrologinio reglamentavimo objektai, yra atsakingi už tai, kad būtų laiku atliktas techninių reglamentų ar kitų teisės aktų nustatytas metrologinis patvirtinimas.

18 straipsnis. Matavimo priemonių tipo įvertinimas ir patvirtinimas

1. Matavimo priemonių tipo įvertinimas ir patvirtinimas atliekamas techninių reglamentų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Matavimo priemonių, kurioms netaikomi techniniai reglamentai, tipo įvertinimo ir patvirtinimo tvarką nustato Ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

3. Lietuvoje patvirtinti matavimo priemonių tipai įrašomi į Lietuvos matavimo priemonių valstybės registrą. Šio registro valdytoja – Ministerija, o registro tvarkytoja – Inspekcija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

4. Matavimo priemonės tipo patvirtinimas, atliktas Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, yra pripažįstamas Lietuvos Respublikoje.

19 straipsnis. Matavimo priemonių metrologinė patikra

1. Pirminė patikra atliekama pagaminus naujas ar sutaisius naudotas matavimo priemones.

2. Periodinė patikra atliekama naudojamoms matavimo priemonėms.

3. Neeilinė patikra atliekama anksčiau nustatyto periodinės patikros termino, jei įtariama, kad naudojama matavimo priemonė neatitinka jai nustatytų reikalavimų arba prieš pradėdant naudoti ją po sandėliavimo ar eksponavimo.

4. Atrankinė patikra atliekama dideliais kiekiais naudojamoms matavimo priemonėms pagal atrankinės patikros metodiką.

5. Matavimo priemonių patikrą atlieka paskirtosios įstaigos.

6. Patikra, atlikta Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, yra pripažįstama Lietuvos Respublikoje.

7. Atlikus patikrą, jeigu yra patvirtinama atitiktis nustatytiems metrologiniams reikalavimams, matavimo priemonė yra žymima patikros žymeniu ir (arba) plombuojama, ir (arba) išduodamas patikros sertifikatas, suteikiantis teisę naudoti šią matavimo priemonę pagal paskirtį. Matavimo priemonė turi būti užplombuota arba ant jos pritvirtintas patikros žymuo taip, kad nebūtų galima daryti įtaką matavimo priemonės rodmenims nepažeidus plombų arba patikros žymenų. Esant reikalui arba pageidaujant matavimo priemonės naudotojui, gali būti naudojamas ir patikros žymuo arba plomba, ir patikros sertifikatas kartu.

8. Ministerija arba jos įgaliota institucija nustato laiko intervalus tarp patikrų, tvirtina periodinės ir atrankinės patikrų metodikas ir nustato ne Europos Sąjungos valstybėse narėse atliktų patikrų pripažinimo tvarką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

TEISINĖ METROLOGINĖ PRIEŽIŪRA

20 straipsnis. Teisinės metrologinės priežiūros taikymas

Teisinė metrologinė priežiūra taikoma:

- 1) matavimo priemonėms, kurios yra teisinio metrologinio reglamentavimo objektai;
- 2) fasuotų prekių kiekiui ir matavimo indų tūriui;
- 3) parduodant sveriamų, skaičiuojamų, matuojamų ar dozuojamų prekių kiekiui.

21 straipsnis. Teisinės metrologinės priežiūros veiksmai

Vykdam teisinę metrologinę priežiūrą, atliekama:

- 1) matavimo priemonių, fasuotų prekių ir matavimo indų gamintojų, pardavėjų bei naudotojų šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolė;
- 2) matavimo priemonių, fasuotų prekių ir matavimo indų rinkos priežiūra;
- 3) matavimo priemonių būklės ir naudojimo kontrolė;
- 4) fasuotų prekių ir matavimo indų kontrolė;
- 5) parduodant sveriamų, skaičiuojamų, matuojamų ar dozuojamų prekių kiekio kontrolė.

22 straipsnis. Inspekcijos įgaliotų pareigūnų teisės ir pareigos

1. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, atlikdami teisinę metrologinę priežiūrą, turi teisę:

1) pateikę tarnybinį pažymėjimą, teisės aktų nustatyta tvarka patekti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių ūkio subjektų teritoriją, pastatus, patalpas ir atlikti patikrinimus, gauti reikalingą informaciją ir dokumentus, taip pat naudoti fotografavimo, filmavimo ir garso įrašymo įrangą, į fizinio asmens gyvenamąsias patalpas turi teisę patekti tik tuo atveju, jeigu šis fizinis asmuo sutinka ir įstatymai nenustato kitaip;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka paimti tyrimui matavimo priemonę, fasuotas prekes ar matavimo indus metrologijos reikalavimų atitikčiai nustatyti;

3) pasitelkti ekspertus (konsultantus), kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų atstovus.

2. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, nustatę teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimą, turi teisę:

1) raštu apie tai įspėti tikrinamus ūkio subjektus ir įpareigoti juos per nustatytą terminą pašalinti pažeidimą;

2) laikinai, iki bus pašalintas pažeidimas, uždrausti naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemonės, fasuotas prekes ar matavimo indus;

3) uždrausti naudoti ar tiekti rinkai matavimo priemonės, fasuotas prekes ar matavimo indus, jeigu per nustatytą terminą nepašalinamas pažeidimas;

4) įstatymų nustatyta tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir (arba) nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas.

3. Inspekcijos įgalioti pareigūnai, atlikdami teisinę metrologinę priežiūrą, privalo:

1) gerbti tikrinamo ūkio subjekto teisėtus interesus;

2) užtikrinti gautos informacijos, kuri sudaro komercinę (gamybinę) paslaptį, konfidencialumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

SEPTINTASIS SKIRSNIS

FINANSAVIMAS IR METROLOGIJOS PASLAUGŲ APMOKĖJIMAS

23 straipsnis. Finansavimas

Šio įstatymo 9 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatyta veikla yra finansuojama iš ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

24 straipsnis. Metrologijos paslaugų apmokėjimas

Už metrologines paslaugas atsiskaitoma pagal tarp paslaugos teikėjo ir užsakovo sudarytas sutartis.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Vartotojų teisė gauti metrologinę informaciją

Vartotojai turi teisę gauti patikimą informaciją apie matavimų rezultatus, jeigu tai gali būti susiję su visuomenės sveikatos apsauga, aplinkosauga, darbų sauga ar komerciniais atsiskaitymais, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Žalos atlyginimas

Žala, atsiradusi dėl neteisingų matavimų ar asmenų, vykdančių teisinį metrologinį įvertinimą ar priežiūrą, veiksmų, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka. Ginčus dėl žalos atlyginimo sprendžia teismas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Lietuvos Respublikos
metrologijos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1974 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 75/107/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su butelių, naudojamų kaip matavimo talpos, suderinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 2 tomas, p. 169).

2. 1976 m. sausio 20 d. Tarybos direktyva 76/211/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su tam tikrų fasuotų produktų komplektavimu pagal masę arba tūrį, suderinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 3 tomas, p. 91) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/45/EB (OL 2007 L 247, p. 17).

3. 1979 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 80/181/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo vienetais, suderinimo ir Direktyvos 71/354/EEB panaikinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 6 tomas, p. 3) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/3/EB (OL 2009 L 114, p. 10).

4. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo (OL 2014 L 96, p. 107).

5. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/32/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo priemonių tiekimu rinkai, suderinimo (OL 2014 L 96, p. 149) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 31 d. Komisijos deleguotąja direktyva (ES) 2015/13 (OL 2015 L 3, p. 42).

Priedo pakeitimai:

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1660](#), 2000-05-02, Žin., 2000, Nr. 42-1188 (2000-05-24), i. k. 1001010ISTAI-1660

Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-717](#), 2006-06-22, Žin., 2006, Nr. 77-2966 (2006-07-14), i. k. 1061010ISTA000X-717

Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-697](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00019

Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-948](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-19, i. k. 2014-07823

Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XII-697 9 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2323](#), 2016-04-21, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10427

Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo Nr. I-1452 2, 9, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas